

Durmuş Hocaoğlu

“Siyâsî Çözüm”, Savaş ve Siyâsetçimizin Çapsızlığı

Yeniçağ, “Analiz”, 14 Mart 2008, Cuma., s.06
“Analiz” Sıra No: 635; 2008-026; Mart-05

YENİÇAĞ

Evet; siyâset ve savaş kopmaz bir bütünlük ve bir süreklilik oluştururlar: Savaş her ân siyâsettir, siyâset her ân savaştır. Aralarındaki fark şudur ki, siyâset, yumuşak savaştır, savaş ise sert siyâset ve siyâset, hakikat hâlde fi’lî savaştan daha zor bir savaştır. İmdi, savaş, siyâsetin “başka yollar ile” devâmıdır dediydik; nedir bu ‘başka yollar’ denecek olursa, cevâbı herkes biliyor olsa gerek: “Karşı taraf” – ki burada artık O, alenen “düşman” olarak îlân edilmiştir – üzerine, elden gelen her türlü imkâna, âlete ve vâsıtaya başvurarak, zor kullanmak, yakmak, yıkmak, öldürmek. Ciceron’un dediği gibi, *savaş, uyumsuzlukları zor kullanarak çözmektir*[1]. Yâni işin omurgası “zor”dur; fi’lî, kaba güç, ya da diğer adıyla “sert güç”, veya yaygın adıyla “şiddet”. Evet: Şiddet! Yâni, en anlayışsızların bile anladığı, insanlığın âlemşumûl (evrensel) dili!

Ne var ki, savaş çok gergin bir hâldir ve bu gerginliği dolayısıyla da sürekliliği yoktur; yâni mütemâdî olan bir savaş hâli, savaşın fizikî bitiriciliği yüzünden, sürdürülebilirlikten mahrumdur; bunun için de en optimal müddet zarfında, *kabz* (gerginlik) hâlinden *bast* (yumuşama) hâline geçmeyi icbâr eder. İşte, böylelikle, *kabz*’dan *bast*’a geçildiğinde, savaş’dan da barış’a geçilmiş olur.

Barış hâli, ya tarafların şu veya bu şekilde bir anlaşmaya varmaları veya kahharâne bir galebe elde eden galib-i mutlakın rakîbini mutlak olarak bertaraf etmesiyle ortaya çıkar ve yine bir sulh dönemi başlar. Ancak bu barış dönemi de, yine, alelekser vâkî’ olduğu üzere, bir tarafın diğerini külliyyen yokettiği istisnâî hâller hâriç, içinde yeni bir savaşın gizli tohumlarını taşıyan bir ara dönem olur ki, bu şekilde aktedilen barış hâli, tekrar yeni bir savaşın kıvılcımlarını küllerinin altında taşıyor olmaktan ötürü muvakkat olması hasebiyle, Kant tarafından, sâdece belli bir savaşı bitiren bir anlaşma anlamında olmak üzere, “**Pactum Pacis**” (Barış Antlaşması) olarak adlandırılmıştır. O’na göre, insanlık, asıl olarak, “**Foedus Pacificum**” (Barış İttifakı) ile, bütün savaşları bitirerek Ebedî Barış’a kavuşabilir; ancak O dahi bütün bu iyi niyetli faraziyelerine rağmen, “*insanın yaratılmış olduğu eğri odundan dümdüz olan hiçbirşey yontulamaz*” diyerek, hiç de o kadar kat’î bir ümit taşıyamadığını göstermektedir.[2]

Hâsılı kelâm; “*hâzır ol cenge eğer istersen sulh ü salâh*” diyen Lâedrî haklı çıkıyor: Savaş, bir insanlık gerçeği ve muhakkak ki hiç de arzu edilir değil, ama kaçınılmaz olup da gelip kapıya dayandığında, geç kalıp diz dövmemek için hazırlıklı olmak icap ediyor ve hazırlık ise sulh ü salâh döneminde yapılır ancak; yâni, savaşlar aslında barışta kazanılır.

Gelelim Barış’a: Siyâset her ân savaşın da içinde mutlaka, ama kendisini asıl olarak Barış’da gösterir, bir *gizli* ve *soğuk savaş* olarak. İmdi siyâset savaştan daha zor demiştik, çünkü, ilkin, savaşlar muvakkat oldukları hâlde siyâset süreklidir; yâni bir

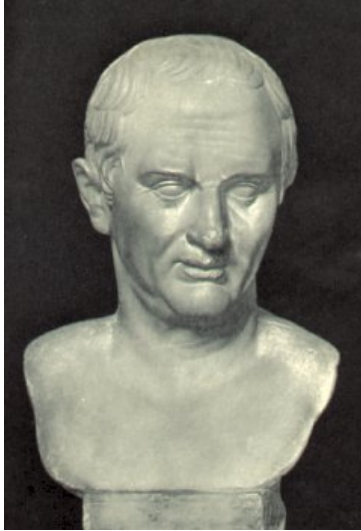
mühendislik tâbiriyle ifâdecek olursak, savaşın bir *ârızî hâl rejimi* olmasına mukabl, barış bir *sürekli hâl rejimidir*. Bunun yanında, savaşta “düşman” – “işte aduv karşıda *hâzır silâh*” diyen Şâir’in buyurduğu gibi – karşıdadır, elinde silâh vardır ve sizin canınıza kastetmekte olduğunu vâzihan ortaya koymuştur; bu bakımdan teşhis problemi yoktur; ama barışta öyle değil: Yine düşman, düşmandır; ama elinde silâhla gelmez; bu da teşhisini zorlaştırır ve bu ise, sulh zamanında yapılan savaşın, yâni siyâsetin, daha yüksek bir idrâk gücü, daha üst seviyede bir mütesebât ve zekâyı gerekli kılması demektir.

*

İşte bizim şu ândaki pobleminiz bu: Siyâsetçilerimizin kaabiliyet, istîdâd ve müktesebatları, zekâ ve idrâk seviyeleri, hâsılı çapları-çeperleri, bu savaşı kazanmaya elverişli değil.

[1] Hugo Grotius., *The Rights of War and Peace (De Iura Belli Ac Pacis)*., edited and with an Introduction by Richard Tuck, from the Edition by Jean Barbeyrac., Liberty Fund, 2005, USA., Vol. 1., Book I, Chapter I: “What War is, and what Right is”., p.134

[2] Bu konuda daha mufassal bilgi talep eden sabırlı ve ilgili okuyucularım için, bkz.: Durmuş Hocaoğlu., “Avrupa Birliği’nin Geleceği ve Türkiye”., Link: www.durmushocaoglu.com adresinden, Yazılar > Yazı Dizileri

“Savaş, uyuşmazlıkları zor kullanarak çözmektir”

Marcus Tullius Cicero (MÖ 106-43)

“İnsanın yaratılmış olduğu eğri odundan dümdüz olan hiçbirşey yontulamaz”

Immanuel Kant (1724-1804)

